

การศึกษาทักษะการใช้คำถามของครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ในหมวดวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
กรุงเทพมหานคร

นางสาวสมใจ นิธินันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-395-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF QUESTIONING SKILLS IN THE AREA OF
QUALITY OF LIFE TEACHERS IN GENERAL NON - FORMAL
EDUCATION AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION
LEVEL, BANGKOK METROPOLIS**

MISS SOMJAI NIDHINANTANA

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non - Formal Education
Department of Non-Formal Education**

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-395-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาทักษะการใช้คำถามของครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ในหมวดวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวสมใจ นิธินันท์

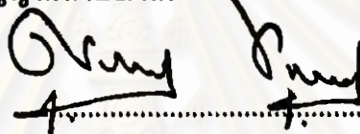
ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจริญธรรม

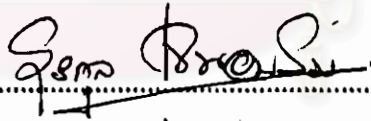
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดำเนินการหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

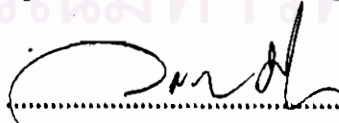
.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจริญธรรม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณมา ปฐมโชติ)

.....กรรมการ
(ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

C 843954 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD : STUDY/ FOR QUESTIONING SKILLS IN THE AREA OF QUALITY OF LIFE
TEACHERS IN GENERAL NON-FORMAL EDUCATION

SOMJAI NIDHINANTANA : A STUDY OF QUESTIONING SKILL IN THE AREA OF
QUALITY OF LIFE TEACHERS IN GENERAL NON-FORMAL EDUCATION AT THE
LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL, BANGKOK METROPOLIS. THESIS

ADVISOR : ASSO. PROF. DR. SURAKUL JANOBROM, Ed.D. 175 pp.

ISBN 974-637-395-1

The purposes of this research were to study the types of questions and questioning skills as well as understandings in questioning skills of teachers for the requirement in the area of quality of life of general non-formal education programme : classroom type at the lower secondary level in Bangkok Metropolis.

The sample used in this study was 25 teachers teaching the requirement in the area of quality of life at the lower secondary level selected by purposive sampling from 25 adult schools attached to all 4 Bangkok Non-Formal Education Centres. Researcher selected teachers from each schools above. An observation form and a questionnaire were used for collecting data. The statistics used for analyzing data were percentage, mean and standard deviation.

The significant research findings were as follows :

1. The Knowledge questioning type was most used among teachers for the requirement in the area of quality of life. Comprehensive questioning type was the second. The evaluation questioning type was least used respectively.

2. The questioning skill used most by those teachers was the guideline questioning type or giving an answer immediately. The group answer questioning type was the second. The double-question questioning types was least used respectively.

3. Regarding the questionnaire about questioning skills understandings of those teachers, it was found that the knowledge questioning type was most understood. The teachers could most correctly answer the question concerning identification of students to answer the questions and followed by the question concerning what the type of good questions were.

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน
2540
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ..... Nal Nidhinantana
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Surakul Janobrom
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จดั่งวงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ขอกราบขอพระคุณท่าน ดร.ไพฑูรย์ โทธิสาร อาจารย์ทวีป อภิศิทธิ์ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เคชะคุปต์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยกรุณาเป็นผู้ตรวจสอบ แนะนำให้ข้อคิด และปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล ประธานกรรมการในการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณมา ปุณณโชติ และ ดร.ไพฑูรย์ โทธิสาร คณะกรรมการในการสอบที่ได้ ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ และช่วยให้การสอบวิทยานิพนธ์ดำเนินไปได้ ด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียนผู้ใหญ่อำเภอเมือง อาจารย์สุรการ และครูผู้สอนวิชาส่งเสริมคุณภาพ ชีวิต (บังคับ) ผู้วิจัยขอกราบขอพระคุณ ขอขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแม่ที่ล่วงลับไปแล้ว บูชาพระคุณพ่อ และอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้และเป็นแรงผลักดันให้วิทยานิพนธ์ นี้สำเร็จได้ด้วยดี

สมใจ นิธินันท์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	11
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	14
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	18
หลักสูตรศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530.....	20
การถามและทักษะการใช้คำถามของครูในการสอน.....	26
จุดประสงค์ในการใช้คำถามในการเรียนการสอน.....	28
การจำแนกประเภทคำถาม.....	31
ลักษณะของคำถาม.....	41
ประโยชน์ของคำถาม.....	44
ทักษะการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
กำหนดหัวข้อในการวิจัย.....	58
ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	60
กำหนดเครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	95
รายการอ้างอิง.....	99
ภาคผนวก.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	175

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและคำร้อยละของคำถามประเภทต่าง ๆ	72
ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับของ ประเภทคำถามที่ครูใช้ในการสอน.....	74
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและคำร้อยละของทักษะการใช้คำถาม ประเภทต่าง ๆ.....	75
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและอันดับทักษะการใช้ คำถามที่ครูใช้ในการสอน	78
ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคำร้อยละเกี่ยวกับ ความเข้าใจในการใช้คำถามประเภทต่าง ๆ ของครู.....	81
ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและคำร้อยละเกี่ยวกับ ความเข้าใจในทักษะการใช้คำถามประเภทต่าง ๆ ของครู.....	82

 สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย